

RENDI I MESHËS

RITET FILLESTARE

Pasi të jetë bashkuar populli, meshtari me ndihmës shkon te lteri; ndërkaq zbatohet kënga e hyrjes.

Pasi të ketë arritur te lteri, meshtari, bashkë me ndihmësit, i bën nderimin e duhur, e uth dhe, sipas rrethanave, e kemon. Mandej, bashkë me ndihmësit, shkon te selia. Pasi të jetë kryer kënga e hyrjes, meshtari dhe besimtarët, në këmbë, bëjnë shenjën e kryqit dhe meshtari, me fytyrë kah populli, thotë:

Në emër të Atit e të Birit e të Shpirtit Shenjt.

Populli përgjigjet:

Amen.

Atëherë meshtari, duke i shtrirë duart, përshëndet popullin, duke thënë:

Zoti qoftë me ju.

Populli përgjigjet:

Dhe me shpirtin tënd.

Meshtari, ose xhakoni, ose ndonjë tjetër ndihmës i përshtatshëm, mund t'ua paraqesë me pak fjalë besimtarëve Meshën e asaj dite. Atëherë vazhdon puna e pendimit. Meshtari i grish besimtarët të pendohen:

Vëllezër e motra, t'i pranojmë mëkatet tona, që të mund t'i kremtojmë denjësisht misteret e shenjta.

Bëhet një heshtje e shkurtër. Mandej të gjithë së bashku bëjnë rrëfimin:

Po i rrëfhem Hyjit të gjithëpushtetshëm dhe juve, o vëllezër, se kam mëkatuar shumë me mendime, me fjalë, me vepra dhe me lëshime:

Dhe duke e rrahur parzmën, thonë:

për fajin tim, për fajin tim, për më të madhin fajin tim.

Atëherë vazhdojnë:

Prandaj po i porositem së lumes Mari gjithmonë Virgjër, të gjithë engjëjve, shenjtërve, dhe juve, o vëllezër, që t'i luteni për mua Zotit, Hyjit tonë.

Vijon zgjidhja e meshtarit:

Hyji i gjithëpushtetshëm pastë mëshirë për ne, na i faltë mëkatet tona, dhe na përcjelltë në jetën e pasosur.

Populli përgjigjet:

Amen.

Vijojnë thirrjet shigjetore: O Zot, ki mëshirë, nëse nuk janë përdorur më parë në ndonjë ndër mënyrat e punës së pendimit.

M. O Zot, ki mëshirë.

P. O Zot, ki mëshirë.

M. O Krisht, ki mëshirë.

P. O Krisht, ki mëshirë.

M. O Zot, ki mëshirë.

P. O Zot, ki mëshirë.

Mandej, kur është e caktuar, këndohet apo thuhet himni:

Lavdi i goftë Hyjit në lartësitë qiellore

e paqe njerëzve vullnetmirë mbi tokë.

Ne po të lëvdojmë,

po të bekojmë,

po të adhurojmë,

po të madhërojmë,

po të falënderojmë për lavdinë tënde të pakufi.

Zot Hyj, Mbret qiellor,

Hyj, Atë i gjithëpushtetshëm.

Zot Bir i njëlindur, Jezu Krisht,

Zot Hyj, Qengji i Hyjit, Biri i Atit,

Ti që shlyen mëkatet e botës, ki mëshirë për ne,

Ti që shlyen mëkatet e botës, pranoje lutjen tonë.

Ti që rri në të djathtën e Atit, ki mëshirë për ne.

Sepse Ti vetëm je Shenjti, Ti vetëm Zoti,

Ti vetëm gjithë i Larti, o Jezu Krisht,

së bashku me Shpirtin Shenjt:

në lumturinë e Hyjit Atë. Amen.

Me të kryer të himnit, me duar të bashkuara, thotë:

Të lutemi.

Të gjithë bashkë me meshtarin luten për pak kohë në heshtje. Pastaj meshtari, me duar të shtrira, thotë lutjen; kur të kryhet, populli njëzëri thotë:

Amen.

SHËRBESA E FJALËS

Lexuesi shkon te amboni dhe lexon leximin e parë, të cilin të gjithë e dëgjojnë ndenjtur. Për të shënuar mbarimin e leximit, lexuesi shton:

Fjala e Zotit.

Të gjithë thonë njëzëri:

Falënderojmë Hyjin.

Psalmisti ose këngëtari thotë psalmin, kurse populli thotë kthesën. Pastaj, nëse duhet të mirret leximi i dytë, lexuesi e lexon në ambon, si më parë.

Vijon Aleluja, apo një këngë tjetër. Ndërkaq meshtari qet kem në kemore, nëse përdoret. Pastaj xhakoni, që do të shpallë Ungjillin, i përkulur para meshtarit, lyp bekimin duke thënë me zë të ulët:

Të lutem, më beko, o atë.

Meshtari thotë me zë të ulët:

Zoti qoftë në zemrën tënde dhe në buzët e tua, që të shpallësh denjësisht dhe aftësisht Ungjillin e tij: në emër të Atit e të Birit e të Shpirtit Shenjtë.

Xhakoni përgjigj:

Amen.

Nëse nuk ka xhakon, meshtari, i përkulur para lterit, thotë me zë të ulët:

O Hyj i gjithëpushtetshëm, ma pastro zemrën dhe buzët, që të mund ta shpall denjësisht Ungjillin tënd të Shenjt.

Pastaj xhakoni apo meshtari shkon te amboni dhe, nëse është e përshtatshme, e përcjellin ndihmësit me kemore dhe me qirinj. Atëherë thotë:

Zoti qoftë me ju.

Populli përgjigjet:

Dhe me shpirtin tënd.

Xhakoni apo meshtari:

Leximi i Ungjillit shenjt sipas E.

Dhe ndërkaq shënon librin edhe veten me kryq në ballë, në gojë, e në zemër. Populli përgjigjet:

Lumturi të qoftë ty, o Zot.

Atëherë xhakoni apo meshtari, nëse përdorohet kemi, e kemon librin dhe shpall Ungjillin. Me të kryer të Ungjillit, xhakoni ose meshtari thotë:

Fjala e Zotit.

Të gjithë njëzëri:

Lavdi ty, o Krisht.

Atëherë e puth librin duke thënë nën zë:

Me anën e fjalëve të Ungjillit u shlefshin fajet tona.

Atëherë bëhet homilia, që duhet mbajtur çdo të diel e të kremte të urdhëruar; ditëve tjera porositet. Me të kryer të homilisë, bëhet, në ditët e urdhëruara, dëshmia e fesë:

Besoj në një Hyj të vetëm,

Atin e gjithëpushtetshëm, krijuesin e qiellit e të tokës,
të gjitha sendeve që shihen e që nuk shihen.

Edhe në një Zot të vetëm, Jezu Krishtin,

një të vetmin Birin e Hyjit,

të lindur prej Atit para të gjithë shekujve.

Hyj prej Hyjit, Dritë prej Dritës,

Hyji i vërtetë prej Hyjit të vërtetë.

Të lindur, jo të krijuar, të njëgjëjtë me Atin:

nëpërmjet të cilit u krijuan të gjitha sendet.

Ai për ne njerëzit dhe për shpëtimin tonë zbriti prej qiellit.

Në fjalët që vijnë, deri në fjalët u bë njeri, të gjithë përkulen:

E u mishërua për virtyt të Shpirtit Shenjt

në kraharorin e Virgjërës Mari, e u bë njeri.

Dhe u kryqëzua për ne nën Poncin Pilat,

pësoi dhe u varros,

dhe u ngjall të tretën ditë sipas Shkrimeve,

e u ngrit në qiell dhe rri në të djathtën e Atit.

Dhe përsëri do të vijë me lavdi

për të gjykuar të gjallët e të vdekurit,

e Mbretëria e tij nuk do të ketë mbarim.

Edhe në Shpirtin Shenjt, që është Zot dhe jetëbërës:

që rrjedh prej Atit e prej Birit.

Dhe së bashku me Atin e me Birin adhurohet e lavdërohet,

që foli me anën e profetëve.

Edhe në një Kishë të vetme, shenjte, katolike dhe apostolike.

Dëshmoj një pagëzim të vetëm për faljen e mëkatëve.

Pres ngjalljen e të vdekurve

Dhe jetën e pasosur. Amen.

Atëherë thuhet lutja e gjithmbarshme ose e besimtarëve.

SHËRBESA EUHARISTIKE

Me të kryer të këtyre, fillon kënga e kushtimit. Ndërkaq ndihmësit vendojnë mbi lter korporalin, pastruesin, kelshenjtin dhe mesharin.

Është mirë që besimtarët ta dëshmojnë pjesëmarrjen e tyre me ndonjë kushtim, duke kushtuar, qoftë bukën dhe verën për krentimin e Euharistisë, qoftë edhe dhurata të tjera për nevoja të Kishës apo të skamnorëve.

Meshtari, në këmbë pranë lterit, merr patenën me bukë dhe, duke e lartësuar pak mbi lter, thotë me zë të ulët. Nëse nuk këndohet kënga e kushtimit, meshtari mund t'i thotë këto fjalë me zë të lartë.

I bekuar je ti, o Zot, Hyj i gjithësisë: prej bujarisë sate e morëm bukën që po ta kushtojmë; është fryt i tokës dhe i punës së duarve të njerëzve, që do të bëhet për ne buka e jetës së pasosur.

Atëherë e ul patenën me bukë në korporal. Në fund populli mund të brohoritë:

Qoftë bekuar Zoti në amshim.

Khakoni apo meshtari qet verën dhe pak ujë në kelshenjtin, duke thënë me zë të ulët:

Uji i bashkuar me verë qoftë shenja e bashkimit tonë me jetën hyjnore të Jezu Krishtit, i cili u denjua të marrë natyrën tonë njerëzore.

Meshtari e merr kelshenjtin, e mban pak të lartësuar mbi lter, dhe thotë me zë të ulët:

I bekuar je ti, o Zot, Hyj i gjithësisë: prej bujarisë sate e morëm verën që po ta kushtojmë; është fryt i hardhisë dhe i punës së duarve të njerëzve, që do të bëhet për ne pije shpirtërore.

Atëherë e ul kelshenjtin mbi korporal. Nëse nuk këndohet kënga e kushtimit, meshtari mund t'i thotë këto fjalë me zë të lartë. Në fund populli mund të brohoritë:

Qoftë bekuar Zoti në amshim.

Pastaj meshtari, i përkulur, thotë me zë të ulët:

Na prano, o Zot, të përvujtë në shpirt e të penduar në zemër; bëj që sot flia jonë të jetë e tillë para fytyrës sate që të pëlqejë Ty, o Zot Hyj.

Dhe, nëse përdorohet kemi, meshtari kemon dhuratat dhe lterin. Mandej khakoni ose ndihmësi kemon meshtarin dhe popullin. Pastaj meshtari, në këmbë në anë të lterit, lan duart duke thënë me zë të ulët:

Më laj, o Zot, prej çdo faji dhe më pastro prej çdo mëkati.

Mandej, në mesin e lterit, me fytyrë kah populli, duke i shtrirë dhe duke i bashkuar duart, thotë:

Lutuni, o vëllezër e motra, që flia ime dhe e juaja të dalë e pëlqyeshme para Hyjit, Atit të gjithëpushtetshëm.

Populli përgjigjet:

Zoti e pranoftë flinë prej duarve të tua, e ajo daltë për lavd e lumturi të emrit të tij, si edhe për dobi tonë dhe të mbarë Kishës së tij të shenjtë.

Me duar të shtrira, meshtari thotë lutjen mbi dhurata. Në fund populli brohorit:

Amen.

LUTJA EUHARISTIKE

Atëherë meshtari fillon Lutjen Euharistike. Duke shtrirë duart thotë:

Zoti qoftë me ju.

Populli përgjigjet:

Dhe me shpirtin tënd.

Meshtari, duke lartësuar duart, vazhdon:

T'i lartësojmë zemrat.

Populli:

I kemi te Zoti.

Meshtari, me duar të shtrira, shton:

Të falënderojmë Zotin, Hyjin tonë.

Populli:

Është punë e denjë dhe e drejtë.

Meshtari vijon prefacionin me duar të shtrira. Në mbarim të prefacionit i bashkon duart dhe, bashkë me popull, e përfundon prefacionin duke kënduar apo duke thënë me zë të qartë:

PREFACIONI PËR TË DIELA “GJATË VITIT” – II

Përnjëmend është punë e denjë dhe e drejtë, është detyrë e jona dhe burim shëlbimi të falemi nderit gjithmonë e gjithkund ty, o Zot, Atë i shenjtë, Hyj i gjithëpushtetshëm dhe i amshuar, nëpër Krishtin, Zotin tonë.

Ai, për mëshirën e vet kundrejt gabimeve të njerëzve, u denjua të lindë nga Virgjëra; duke vdekur në kryq na liroi nga vdekja e amshuar, dhe, duke u ngjallur prej së vdekurish, na dhuroi jetën e pasosur.

Dhe prandaj, bashkë me engjëj dhe kryengjëj, me frone dhe zotërues, dhe me të gjithë aradhen e ushtrisë qiellore, po këndojmë himnin e lavdisë sate duke thënë papushuar:

Shenjt, shenjt, shenjt Zoti, Hyji i gjithësisë. Qielli e toka janë plot me lavdinë tënde. Hosana në lartësitë qiellore. Bekuar qoftë Ai që vjen në emër të Zotit. Hosana në lartësitë qiellore.

LUTJA EUHARISTIKE II

Me të vërtetë je shenjt, o Zot, dhe burim i çdo shenjtërie.

I bashkon duart dhe, duke i mbajtur të shtrira përmbi dhurata, thotë:

Ty, pra, po të lutemi, shenjtëroi këto dhurata me hirin e Shpirtit tënd,

i bashkon duart dhe i shënon me kryq bukën dhe kelkun, duke thënë:

që të bëhen për ne Korpi e + Gjaku i Zotit tonë, Jezu Krishtit.

I bashkon duart.

Ai, kur vullnetarisht po pranonte mundimet,

merr bukën, dhe, duke e mbajtur pakëz të lartësuar mbi lter, vazhdon:

mori bukën, t’u falënderua, e theu, ua dha nxënësve të vet dhe tha:

përkulet pakëz:

**MERRNI E HANI TË GJITHË PREJ KËTIJ:
KY ËSHTË KORPI IM
QË DO TË FLIJOHET PËR JU.**

Ja dëfton popullit Hosten, e ul mbi patenë, gjunjëzohet në adhurim. Pastaj vazhdon:

Po ashtu, pasi u krye darka,

merr kelkun dhe, duke e mbajtur pakëz të lartësuar mbi lter, vazhdon:

mori edhe kelkun, përsëri t'u falënderua, ua dha nxënësve të vet dhe tha:

përkulet pakëz:

**MERRNI E PINI TË GJITHË PREJ TIJ:
KY ËSHTË KELKU I GJAKUT TIM,
I BESËLIDHJES SË RE DHE TË AMSHUAR
QË DO TË DERDHET PËR JU E PËR TË GJITHË NJERËZIT
NË SHPËRBLIM TË MËKATEVE.
BËNI KËTË NË PËRKUJTIMIN TIM.**

Ja dëfton popullit kelkun, e ul mbi korporal, dhe gjunjëzohet në adhurim. Pastaj thotë:

Misteri i fesë.

Populli brohorit:

1. **Kumtojmë vdekjen tënde, o Zot, shpallim ngjalljen tënde, dhe presim ardhjen tënde me lumturi.**

Pastaj meshtari, me duar të shtrira, thotë:

Duke kremtuar përkujtimin e vdekjes dhe të ngjalljes së Birit tënd, po ta kushtojmë, o Zot, bukën e jetës dhe kelkun e shëlbimit, e po të falemi nderit që na lejove të qëndrojmë pranë Teje e të shërbejmë Ty.

Po Të lutemi me përvujtëri që Shpirti Shenjt të na bashkojë në një trup të vetëm, të gjithë ne që po marrim pjesë në Korpën e Gjakut e Krishtit.

Le të bie në mend, o Zot, për Kishën tënde, të shpërndarë në katër anët e botës: përsose në dashuri bashkë me papën tonë E., e me ipeshkvin tonë E., dhe me mbarë meshtarinë.

Në meshët për të vdekur, mund të shtohet:

Le të bie në mend për vëllanë tonë (motrën tonë) E., që (sot) e thirre nga kjo jetë të ti: dhe, sikurse me pagëzim e bëre pjesëtar (pjesëtare) në vdekjen e Birit tënd, po ashtu bëje pjesëtar (pjesëtare) edhe të ngjalljes së tij.

Le të bie në mend edhe për vëllezërit tanë e motrat tona, të cilët pushuan me shpresë të ngjalljes, edhe për të gjithë ata që vdiqën në mëshirën tënde: pranoj edhe ata në dritën e fytyrës sate.

Po të lutemi: ki mëshirë edhe për ne të gjithë, që të bëhemi pjesëtarë në jetën e pasosur me Marinë Virgjër, Nënë e Zotit, me shenjtërit apostuj e me të gjithë shenjtërit, që gjithherë të pëlqyen, që të madhërojmë dhe të lëvdojmë,

I bashkon duart.

nëpër Jezu Krishtin, Birin tënd.

Merr patenën me Hoste dhe kelkun e, duke i lartësuar pakëz njëherësh mbi lter, thotë:

NËPËR KRISHTIN E ME KRISHTIN DHE NË KRISHTIN, TY, O ATË, HYJ I GJITHËPUSHTTESHËM, NË BASHKIM ME SHPIRTIN SHENJT, TË QOFTË ÇDO NDERIM E LAVDI, PËR TË GJITHË SHEKUJ TË SHEKUJVE.

Populli brohorit:

Amen.

RITI I KUNGIMIT

Meshtari, pasi të ketë ulur kelkun dhe patenën, me duar të bashkuara, thotë:

Të nxitur nga urdhëri i Shëlbuesit, dhe sipas mësimit të tij hyjnor, marrim guxim të themi:

I shtrën duart e, bashkë me popull, thotë:

Ati ynë, që je në qiell, u shenjtëroftë emri yt, ardhhtë mbretëria jote, u bëftë vullnesa jote si në qiell ashtu në tokë. Bukën tonë të përditshme na e jep sot; na i fal fajet tona, si i falim ne fajtorët tanë. E mos na le të biem në tundim, por na liro nga i keqi.

Me duar të shtrira vazhdon vetëm meshtari e thotë:

Na liro, po të lutemi, o Zot, prej të gjitha të këqiave, dhe, për mirësinë tënde, na jep paqen në ditët tona, e, në sajë të mëshirës sate, do të lirohemi përgjithmonë prej mëkatit e do të jemi të sigurt prej çdo turbullimi: duke pritur shpresën e lume: ardhjen e Shëlbuesit tonë Jezu Krishtit.

I bashkon duart. Populli e përfundon lutjen me brohoritje:

Ti, o Zot, je mbret, ti je i gjithëpushtetshëm, ti je i lumtur në amshim.

Pastaj meshtari, me duar të shtrira, me zë të qartë, thotë:

O Zot, Jezu Krisht, ti u ke thënë apostujve të tu: “Po ju lë paqen, po ju jap paqen time”, mos i shiko mëkatet tona, por fenë e Kishës sate; jepi asaj, sipas vullnesës sate, paqe dhe bashkim.

I bashkon duart.

Ti që jeton e mbretëron në shekuj të shekujve.

Populli përgjigjet:

Amen.

Meshtari, sjellë prej popullit, duke i shtrirë dhe duke i bashkuar duart, shton:

Paqja e Zotit qoftë përherë me ju.

Populli përgjigjet:

Dhe me shpirtin tënd.

Pastaj, nëse është e përshtatshme, xhakoni ose vetë meshtari, shton:

Jepjani njëri tjetrit shenjën e paqes.

Të gjithë shndërrojnë njëri me tjetrin shenjën e paqes; meshtari i jep paqen xhakonit ose ndihmësit.

Pastaj merr Hosten, e then përmbi patenë, dhe e qet një grimë në kelk e thotë me zë të ulët:

Korpi e Gjaku i Zotit tonë Jezu Krishtit, të bashkuar në këtë kelk, u bëfshin, për ne që po i marrin në zemër, ushqimi i jetës së pasosur.

Ndërkaq këndohet apo thuhet:

O Qengji i Hyut, ti që shlyen mëkatet e botës, ki mëshirë për ne.

O Qengji i Hyut, ti që shlyen mëkatet e botës, ki mëshirë për ne.

O Qengji i Hyut, ti që shlyen mëkatet e botës, jepna paqen neve.

Pastaj meshtari, me duar të bashkuara, thotë me zë të ulët:

O Zot Jezu Krisht, Biri i Hyjit të gjallë, ti që, për vullnet të Atit, me bashkëveprim të Shpirtit Shenjt, me anën e vdekjes sate ia solle botës jetën: më liro me anën e këtij Korpi e Gjaku tënd të shuguruar prej të gjitha fajeve të mia dhe prej të gjitha të këqiave, dhe bëj që përherë t'u rri besnik urdhërimeve të tua, e mos lejo kurrë të ndahem prej teje.

Meshtari gjunjëzohet, merr Hosten dhe, duke e mbajtur pakëz të lartësuar përmbi patenë, me fytyrë kah populli, thotë me zë të qartë:

Qe Qengji i Hyjit, qe Ai që i shlyen mëkatet e botës. Lum ata që janë të grishur në tryezën e Zotit.

Dhe, bashkë me popull, shton vetëm një herë:

O Zot, unë nuk jam i denjë që të marr pjesë në tryezën tënde, por thuaj një fjalë të vetme, e shpirti im do të shëlbohet.

Meshtari, me fytyrë prej lterit, thotë me zë të ulët:

Korpi i Krishtit më ruajtë për jetën e pasosur.

Dhe me nderim e merr Korpin e Krishtit. Pastaj merr kelkun e thotë me zë të ulët:

Gjaku i Krishtit më ruajtë për jetën e pasosur.

Dhe me nderim e merr Gjakun e Krishtit.

Pastaj merr patenën apo piksidën, u afrohet atyre që duan të kungohen, ia dëfton secilit Hosten pakëz të lartësuar dhe thotë:

Korpi i Krishtit.

Ai që kungohet përgjigjet:

Amen.

Dhe kungohet. Kështu vepron edhe xhakoni, nëse e ndan kungimin shenjt.

Ndërsa meshtari merr Korpin e Krishtit, fillon kënga e kungimit.

Si të jetë kryer kungimi, meshtari apo xhakoni e pastron patenën përmbi kelk si dhe kelkun. Ndërsa pastron kelkun, meshtari thotë me zë të ulët:

Çka morëm me gojë, o Zot, e kuptofshim me mendje të pastër e dhurata e përkohshme na u bëftë mjet shërimit të përhershëm.

Tani meshtari mund të kthehet te selia.

Sipas rrethanave, mund të rrihet në heshtje për pak kohë ose mund të këndohet ndonjë psalm apo këngë lavdi.

Pastaj, në këmbë te selia apo te lteri, meshtari thotë:

Të lutemi.

Të gjithë, bashkë me meshtarin, luten për pak kohë në heshtje, nëse nuk e kanë bërë këtë më parë.

Pastaj meshtari, me duar të shtrira, thotë Lutjen pas kungimit. Populli në mbarim thotë:

Amen.

RITI I PËRFUNDIMIT

Vazhdojnë, nëse duhen bërë, lajmërimi të shkurtëra për popull. Vijnë lëshimi. Meshtari, me fytyrë kah populli, duke i shtrirë duart, thotë:

Zoti qoftë me ju.

Populli përgjigjet:

Dhe me shpirtin tënd.

Meshtari e bekon popullin duke thënë:

Ju bekoftë Hyji i gjithëpushtetshëm, Ati e Biri + e Shpirti Shenjt.

Populli përgjigjet:

Amen.

Pastaj xhakoni apo meshtari, me duar të bashkuara, me fytyrë prej populli, thotë:

Mesha u krye: shkoni në paqe.

Populli përgjigjet:

Falënderojmë Hyjin.

Tani meshtari e nderon, si zakonisht me të puthur lterin, si në fillim.

Pastaj, bashkë me ndihmës, i bëjnë nderimin e duhur lterit dhe tërhiqet.